

№ 5-291/22
від 14.04.2022 року

Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування

Законопроектом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення повноважень суб'єктів забезпечення цивільного захисту та імплементації норм міжнародного гуманітарного права у сфері цивільного захисту», реєстр. номер 7255 (далі – Законопроект №7255), окрім іншого, пропонується уточнити повноваження органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту у зв'язку зі змінами, що відбулися в державі у зв'язку із децентралізацією влади, реформуванням системи безпеки і оборони держави, а також передачею окремих повноважень у сфері цивільного захисту від органів влади до органів місцевого самоврядування.

Розуміючи важливість питання організації цивільного захисту населення у надзвичайних ситуаціях та намагання законопроектом врегулювати певні аспекти цього питання, Асоціація міст України висловлює застереження щодо окремих положень законопроекту.

Законопроектом зроблена спроба деталізувати повноваження органів місцевого самоврядування саме в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні», перенісши певні положення з Кодексу цивільного захисту України. Законопроектом пропонується із загального переліку повноважень органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту, які визначені в Кодексі, частину повноважень визнати за місцевим самоврядуванням як власні, а частину як делеговані. При цьому, у пояснювальній записці стверджується, що таке «уточнення» не потребуватиме додаткових видатків з місцевих бюджетів. У цьому контексті нагадуємо про принцип децентралізаційної реформи – будь які додаткові повноваження, якими пропонується наділити місцеве самоврядування мають мати додаткові джерела наповнення бюджетів для забезпечення реалізації таких повноважень.

Як приклад, це пропозиція віднести до власних повноважень місцевого самоврядування накопичення засобів індивідуального захисту для усього населення, яке проживає в межах територій територіальних громад. Цілком очевидно, що навіть у мирний час, не кажучи про стан війни, для переважної більшості місцевих бюджетів буде неможливим забезпечити реалізацію такого повноваження.

Також аналогічні застереження можна висловити і до інших повноважень, якими законопроект передбачає наділити органи місцевого самоврядування без врахування реальної спроможності місцевих бюджетів.

Тобто, пропонується, що безпека населення буде залежати від спроможності того чи іншого місцевого бюджету фінансувати заходи цивільного захисту.

Також є зауваження щодо розподілу повноважень між представницьким органом та його виконавчими органами в частині затвердження місцевої програми саме виконавчим органом.

Окремі зауваження можна висловити також щодо повноважень по утворенню виконавчими органами органів з планування, підготовки та проведення евакуації. Не зрозумілий статус таких органів, їх підпорядкованість.

Оскільки Кодекс цивільного захисту України містить однакові за змістом повноваження для місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, залишається незрозумілим за яким критерієм законопроектом пропонується такі повноваження визначити як власні органів місцевого самоврядування. При цьому залишається питання як врегулювати конфлікт по виконанню повноважень, якщо вони віднесені Кодексом як до повноважень органів державної влади так і органів місцевого самоврядування.

Враховуючи викладене, Асоціація міст України вважає, що у такому вигляді законопроект не може бути підтриманий і має бути доопрацьований.

З повагою
Виконавчий директор

Олександр СЛОБОЖАН